

PRACCA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY:

Abonament m. — 20 kwartałów m. 60. — rocznik m. 240. —

Cena numeru pojedynczego 80 fen.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje od g. 6 do 7 wieczorem.

Receptów nie nadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem m. 5.00, w tekście m. 6.00, po tekście reklamy m. 3.00, nekrologi m. 2.00, zwycięstwo 2.50 i.e. za wiersz poetowy jednolitej formy.

Ogłoszenia drobne 40 f. za wyraz, dla poszukujących pracy 30 f. Ogłoszenia nadełwane po g. 6 wiecz. 50 procent drzewa.

Teatr Polski

Dzielnica 18.

pod dyktando Fr. Rydzewskiego.

Z Rady Głównej N. Z. R.

W niedzielę, 24 b. m. odbyło się w Warszawie, w lokalu Sekretariatu Głównego piąte z kolei posiedzenie Rady Głównej N. Z. R., zwołane głównie celem omówienia spraw związanych ze zbliżającym się Narodowym Kongresem Robotniczym, mającym się odbyć w dn. 23 i 24 maja r. b. w Warszawie.

Z wygłoszonego na wstępie przez kol. M. Bujalskiego sprawozdania z prac Głównego Komitetu Wykonawczego dowiedziano się o pomysłach i niustanym rozwoju organizacji N. Z. R. Przyczynił się do tego znakomicie ostatni warcholaki strajk komunistyczno-peprowski w Zagłębiu, oraz cała taktyka P.P.S., zapożyczona od komunistów. Dzięki temu, szczególnie na gruncie Małopolski, gdzie P. P. S. do niedawna była wszechwładną, obecnie masy odwracają się od karkołomnych polityków i garną się pod sztandar N. Z. R.

Punkt ciężkości atoli naszej organizacji przenosi się obecnie na Pomerze, Westfalie i Wielkopolskę, gdzie silnie zorganizowane masy robotnicze, podziękując zasady programowe i taktykę N. Z. R., oczekują formalnego złączenia z nim w jedną organizację na Kongresie. Tymczasem i tam praca wre i kończą się ostatnie przygotowania do tej wielkiej dla polskich mas robotniczych chwili.

O stanie spraw w Sejmie i pracach Koła Sejmowego N. Z. R. informował Radę w szczególności, aczkolwiek treściwym sprawozdaniem kol. dr. B. Fichna. Wystąpienia peperskie na terenie Sejmu, gdzie główny wysiłek ich skierowany nie na pracę twórczą, a tylko na walkę międzypartijną, szczególnie z powszechnie znienawidzoną i skompromitowaną ostentacyjnie przez Grabskiego endecją są chwytliwe i zależne całkowicie od wpływów zewnętrznych. Pod tym względem wszakże peperski na widowni sejmowej nie są odosobnieni; podobną taktykę stosują również witosowcy, wskutek czego nie tylko fikcyjna większość sejmowa oddawna istnieć przestała, ale zarówno nowa większość, jak konstytucyjna, nieprędko jeszcze ujrzy światło dzienne.

O reformy społeczne i prawa warstw pracujących długo i wytrwale walczyć nam jeszcze wypadnie.

Z kolei poseł L. Waszkiewicz charakteryzował bieżący moment polityczny, a rozpatrując sprawę pokoju z sowietami wyrażał całą przewrotność tenden-

cji pokojowych" Sowdenji. Stanowczość w stosunku do bolszewickiej Rosji i utrzymanie porozumienia i dobrych stosunków z narodami, okalającymi Rzeczpospolitą, przez nasz rząd, oto najważniejsze zasady (wbrew intencjom demow-szczyny i grabieżczy) naszej polityki zagranicznej.

Dźwignąwszy się z upadku, Polska wypełnia historyczne swe poslanictwo wyzwolenia z odwiecznego ucisku narodów odciennych i ugrunтована niezależnego bvtu państwowego Ukrainy, Białejruśi, Łotwy, Litwy i t. d.

Pe dłuższej dyskusji nad wygłoszonymi sprawozdaniami i referatami, oraz po przyjęciu szeregu rezolucji, z których szczególnie aktualnymi były: — dla Łodzi rezolucja, witaająca jedynolitej klasy robotniczej, ujawnioną w akcji strajku włókienniczej, i życząca wytrwania i zwycięstwa, oraz druga dla Poznania, składająca hołd i usnania dla obywatelskiego stanowiska ludu pracującego, nie pozwalającego się otumaniać i spraw-dzić na manowce polityki endeccko-separatystycznej.

Rada Główna zatwierdziła przekazanie jej przez Komitet sprawy ściśle organizacyjne, co do których organizacje zostaną powiadomiona za pośrednictwem komunikatów; poczem przystąpiono do obrad nad sprawami, dotyczącymi Narodowego Kongresu Robotniczego, mającego formalnie i ostatecznie dokonać połączenia się N.Z.R. z N.Z.R.

W wyniku dyskusji nad tym punktem porządku dziennego uchwalono w przeddzień Kongresu odbyć naradę delegatów N.Z.R., celem ostatecznego omówienia spraw, dotyczących zlikwidowania i przekazania dobytku organizacyjnego N.Z.R. na rzecz mającego powstać z Kongresu nowego stowarzyszenia, obejmującego na zasadach dotychczasowego programu rzeszę pracującą całej Zjednoczonej Polski.

Dyskusja dostarczyła bogatego materiału, dotyczącego: nazwy zjednoczonej organizacji, godła i barw, oraz ustosunkowania się do osobnego przedstawicieli dzielnic w wspólnym organie kierowniczym.

Materiał ten Rada przekazała do przedyskutowania walnym zebrań poszczególnych organizacji, skąd odpowiednio wnioski delegacji ogłoszą na Kongresie.

Dziś dnia 5 i jutro 6 b. m.

MIŁOSIERDZIE

Misterjum w 8 obrazach z prologiem i epilogiem Karola H. Rostworowskiego.

w Sosnowcu zorganizowały swoich wszystkich członków i stanęły w ilości około 12.000 w szeregach. Wszystkie organizacje szły za sztandarem Narodowego Związku Robotniczego na czele. Na transparentach widać było hasła „Niech żyje Naczelnik Piłsudski“, „Cześć walecznym wojskom polskim“, „Popierajcie państwową politykę“, „Żądamy bezwzględnej sekwestru ziemiopłodów“, „Precz z bolszewizmem“ i t. d. O godz. 10 i pół przy dworcu kolejowym odbyła się Msza polowa. Po okolicznościowym przemówieniu jednego z księży pochód skierował się w ul. 3 maja ku pomnikowi Kościuszki.

Pod pomnikiem jeden z przedstawicieli Narodowego Związku Robotniczego przemówił, poczem wielotysięczny tłum od pomnika Kościuszki skierował się ku lokalowi Polskich Związków Zawodowych, gdzie wysłuchano okolicznościowych przemówień prezesa i sekretarza Polskich Związków Zawodowych Niezłomnego i Jedralskiego, którzy mowy podkreślały konieczność jedności klasy robotniczej; poczem pochód został rozwiązany.

W lokalu Polskich Związków Zawodowych wobec bardzo licznie zebranej publiczności wygłoszony został od-czyt. (PAT).

W Krakowie.

KRAKOW 3 maja. (PAT). Uroczystości 3 maja rozpoczęły się w nie-

dziale pochodem orkiestr po ulicach miasta. Dzisiaj miasto było bardzo bogato udekorowane. Wszystkie sklepy zamknięte.

O godz. 9 rano ks. biskup Sapiena odprawił w katedrze na Wawelu nabożeństwo o godz. w pół do 10 odbyła się na rynku Msza polowa. W obchodzie na Wawelu uczestniczył także japoński delegat komisji międzynarodowej pl-obiscytowej w Gieszynie dr. Jamada, który na ręce starosty Kowalikowskiego złożył gratulacje z powodu świetnych zwycięstw wojsk polskich. Pod wrażeniem zwycięstw na wschodzie publiczność wprost frenetycznie oklaskami darzyła deflujące w pochodzie oddziały wojskowe, a okrzykiem na cześć armji i Naczelnego Wodza nie było końca.

We Lwowie.

LWOW 3 maja. (PAT). —W uroczystości 3 maja wzięła udział cała ludność polska Lwowa. Ustala praca w biurach, warsztatach i sklepach. Na ulicach miasta panował uroczysty nastrój. Chorągiewami i nalepkami ozdabiano domy. Na szczycie kopca unji lubelskiej i na wieży ratuszowej zabrała się wczesnym rankiem młodzież i odśpiewała pieśni. Trębaczowie odegrali hejnał. Ulicami miasta rozbrzmiewały dźwięki pobudki. Po nabożeństwie na stokach cy-tadeli odbył się pochód i defilada wojskowa.

Łódź robotnicza w walce ekonomicznej.

Żądania ekonomiczne pracowników g. zowni

Z powodu wzrastających cen na artykuły pierwszej potrzeby i związanych z tem trudnych warunków życiowych, pracownicy Gazowni Miejskich, jak również i urzędnicy, zwrócili się do Zarządu Gazowni z następującymi żądaniem:

- 1) Dla wszystkich pracowników 200% podwyżki od płacy zasadniczej wspólnie z drożyzną.
  - 2) Dla woźniców jedną bluzę, spodnie i parę trampów na pół roku.
  - 3) Pełnowe wpisowego szkolnego na każde dziecko.
  - 4) Podwyższenie odsetek z 7 1/2 na 10% do kasy urzędniczej, tak na rachunek „A“ jak i na rachunek „B“.
  - 5) Rozciągnięcie kasy przezorności i na robotników.
  - 6) Jednocześnie wypłacanie tygodniówki i drożyznianego.
  - 7) Wszystkie dotychczas posiadane świadczenia pozostają bez zmiany.
- Żądania powyższe liczą się od dnia 14 kwietnia b. r.

U ogrodników.

Dnia 2 maja r. b. w lokalu Polskich Związków Zawodowych przy ul. Główniej nr. 31 odbyło się zebranie ogólne czło-

ków Polsk. Związku Zawodowego ogrodników.

Obradom przewodniczył ob. Kłosowski, sekretarzem Koprowski. Uchwalono domagać się dla ogrodników pracujących samodzielnie od 150 do 180 mk. dziennie, oraz mieszkanie, światło i opał.

Dla ogrodników sezonowych płaca dzienna niemniej jak 180 mk. dziennie.

Pozatem postanowiono wszystkich członków, zaległych w opłacie do 1 stycznia r. b., wykluczyć z listy członków.

Zakończenia strajku w przemyśle pończoszniczym.

Zawarta została umowa pomiędzy przedstawicielami Związków Zawodowych przemysłu pończoszniczego, a przedstawicielami fabrykantów. Ci ostatni zgodzili się na podniesienie dotychczasowych stawek w następującym porządku:

Dla robotników którzy dotychczas pobierali dziennie Mk. 17.50 fen. podniesiono o 200%, ci którzy pobierali Mk. 27.50 dziennie podniesiono o 225%. Płacę za roboty akordowe podniesiono o 140%.

Umowę powyższą podpisali przedstawicieli fabrykantów, z ramienia Pols. Zw. Zaw. „Praca“ ob. Pekorski i Ogłowski, a ramienia Zw. Zaw. Klasowych ob. Chrzanowski, Tagowski, z ramienia Zw. Zaw. Żydowskich ob. Weinberg.

Echa uroczystości 3-go Maja.

Podzińska manifestacja robotnicza

SOSNOWIEC, 4/5 „Głos Pracy“
Podaje: Uroczysta manifestacja z okazji 129 rocznicy Konstytucji majowej wypadła nad wyraz okazała. Nie mówiąc

o tutejszej ludności miejskiej, która w obchodzie przyjęła całkowity udział okoliczne fabryki przysłały bardzo liczne pochody a mianowicie: z Miłowic nadeszło około 3000 osób z Będzina około 6000 osób. Polskie Związki Zawodowe

U spożywców.

Onegdaj w lokalu Polsk. Zw. Zaw. przy ul. Głównej nr. 31 pod przewodnictwem ob. Szymańskiego odbyło się zebranie zarządu Polsk. Zw. Zaw. pracowników Stowarzyszeń Spożywców, wspólnie z przedstawicielami poszczególnych stowarzyszeń, obradowano nad sprawą podwyżki pensji wszystkim pracownikom Stowarzyszeń Spożywców.

Ob. Giszler stawia wniosek, aby wystawić żądania podwyżki pensji o 150%, w dyskusji wniosek ten jednak upadł, przyjęto został natomiast wniosek ob. Ziembalskiego z poprawką ob. Cynamona:

Żądamy podwyżki zarobkowej pensji o 100%, która powinna obowiązywać od 8 maja do czasu uregulowania pensji i wynagrodzeń przez Zw. Zaw. Ogólne, regulowanie pensji powinno być mecha-

nicznie narówni z pensjami robotników fabrycznych, podciągając jednocześnie pracowników Stow. Spożywców pod kategorię robotników fabrycznych wykwalifikowanych.

Z Polsk. Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Żelaznego.

Onegdaj odbyło się zebranie rob. przemysłu żelaznego, obecnie objętego strajkiem. Obradom przewodniczył ob. Dąbrowski.

Zebrańi podziękowali towarzyszący pracy z przemysłu włóknistego za gotowość pomocy strajkującym i postanowili wydawać zapomogi wszystkim członkom Związku żelaznego. Sprawa podniesienia składek członkowskich została zaakceptowana podług projektu Zarządu.

Wiec Stow. Handlowców Polskich.

(k) W piątek dn. 30 bm. odbył się w Stow. Handl. Polskich (Piotrk. 108) wiec ogółu pracowników handlowych, przemysłowych i biurowych, zwołany wspólnie przez Stow. Handlowców Polskich i Stow. Pracowników Handlowych Chrześcijań (z ul. Pustej).

Wiec odbył się pod hasłem wspólnego porozumienia się i podjęcia skutecznej akcji dla poprawy bytu pracowników intelektualnych. Sala była przepelniona.

Otworzył wiec prezes Stow. Handlowców Polsk., Wacław Kaffanke, przewodniczył wiceprezes Seweryn Pfeiffer.

Po referatach p. Waszkiewicza i p. Gittora wywiązała się rzeczowa dyskusja. Mówcy zmierzali zgodnie do jednego celu: zrzeszenia jaknajwiększych szeregów pracowniczych w jedną ogólną organizację dla obrony wspólnych interesów zawodowych. W rezultacie obrad wiec powziął następujące rezolucje:

1. Wiec pracowników handlowych, biurowych i przemysłowych, upatrując w silnym liczebnie i ożywionym soli-

darność związku zawodowym rękami lepszej przyszłości, oświadcza się za stworzeniem na gruncie łódzkim jednej wielkiej polskiej chrześcijańskiej organizacji zawodowej i wzywa zarządy obu stowarzyszeń pracowniczych Handl. Polskich i Prac. Handl. Chrześcijań do połączenia się w jeden Związek Zawodowy.

2) Wiec pracowniczy wzywa zarządy obu stowarzyszeń — Handlowców Polskich i Pracowników Chrześc., — by do czasu połączenia obu zrzeszeń wyłoniły wspólną komisję, która w najbliższym czasie opracowała cennik płac minimalnych, na którego zasadzie regulowano by wynagrodzenia pracowników.

3) Zgromadzeni na wiecu w d. 30 kwietnia 1920 r. Pracownicy handlowi, biurowi i przemysłowi wzywają wszystkich niezrzeszonych dotychczas jeszcze w związku zawodowe kolegów, aby natychmiast wpisali się do istniejących organizacji zawodowych, gdyż tylko przez silną organizację uzyska się polepszenie warunków pracy.

Ruch zawodowy inteligencji.

Ze Związku zawodowego pracowników farmaceutów.

(k) Pod przewodnictwem prezesa p. Stefana Niemcirowskiego odbyło się nadzwyczajne zebranie ogólnie Związku zawodowego pracowników farmaceutów w Łodzi, w I klatce przy ul. Sienkiewicza 27.

Z powodu złożenia mandatów przez dotychczasowych członków zarządu, dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp. Stefan Niemcirowski — prezes, Jakób Lipszyc — wiceprezes, pani Kapińska — skarżona, Henryk Gołowski i M. Herdan — sekretarze, Marja Malinowska — gospodarz lokalu, Stępień — bibliotekarz, oraz Sylwester Grabowski.

Następnie zastanawiano się nad kwestią ekonomii pracowników aptecznych z punktu widzenia warunków życia, oraz skromnego wynagrodzenia, pobieranego za odpowiedzialną pracę.

Zebrańi postanowili zwrócić się do komisji w sprawie uregulowania płac, wobec teraźniejszej drożyzny, powołując się na umowę, zawartą w dn. 10 marca r. b. z właścicielami aptek, przy udziale dyrektora Zdrowia publicznego okręgu wojewódzkiego dr. Skalskiego i inspektora farmaceutycznego p. Wagnera. Zadaniem komisji będzie określenie wysokości podwyżki pensji, po porozumieniu się z właścicielami aptek, oraz wprowadzenie zdecydowanych poprawek użyciu dzielnicy w aptekach.

Z Rady Miejskiej.

O skarżeniu policji. Dom robotniczy. Na lotę handlową. Kredyt kooperatywom. Wniski i interpelacje.

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej było wyjątkowo owocne, wyczerpano bowiem cały porządek dzienny, zakreślony na 2 posiedzenia.

Na skutek interpelacji radnych, zobowiązano Magistrat do niezwłocznego poczynienia kroków u odnoszących władz w myśl zapowiedzi już dawnej uchwały — dla pociągnięcia do odpowiedzialności karnej przedstawicieli policji za nadużycia władzy w znanej już sprawie aresztowania sekretarza związku zawodowego — Morgentali.

Wspominki historyczne.

5. V. 1812. Scierają się śród mieszczan krakowskich dwa prądy: polski i wrogi Władysławowi Łokietkowi niemiecki. Przy wyborach do rady miejskich przewagę otrzymuje partja buntownicza z wójtem Albertem na czele.

Z życia organizacji N Z R.

Zebranie Zarządu Okręgowego.

W niedzielę d. 9 bm. o g. 11 rano w Klubie NZR. (Piotrkowska 91) odbyło się zebranie Zarządu Okręgowego. Sprawy ważne. Listownych zawiadomień nie wysłała się.

Ze Związków i Stowarzyszeń.

Ze Zw. Nauz. Szkół Wyższych.

W środę dnia 5 maja r. b. o godz. 8-ej wiecz. w lokalu Towarzystwa Nauczycieli „Szkół Wyższych (Al. Kościuszki 17 I p.) odbyło się posiedzenie sekcji matematycznej, na którym prof. Rabiński wygłosił referat na temat: „Uzasadnienie programu ministerjalnego arytmetyki (gimnazjum niższe).

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Występ St. Wysockiej.

Dziś i jutro Teatr daje pięknie wystawione i doskonale grane przez cały zespół misterium K. H. Rostrowskiego p. t. „Młodsierdzie”, w którym autor wypowiada z całą swobodą słowa i siłą swój dogmat o miłosierdziu chrześcijańskim, wypaczony przez ludzką, która jednak stale i nieprzerwanie powtarzać będzie swój wysiłek obalania miłosierdzia. Zaznaczyć należy, że wielka artystka p. St. Wysocka w najbliższych przedstawieniach „Młodsierdzia” będzie gościć na naszej scenie, udając się na szereg występów do Poznania.

W sobotę po połud. „Zmartwychwstanie” Tolstoja, w niedzielę zaś „Mąż z grzechności” Abrahamowicza i Ruszkowskiego.

Z miasta.

Nowy komisarz rządu.

Na miejsce ustępującego komisarza rządu, p. starosty Zbrożnia został mianowany p. Rycki, dotychczasowy nacelnik kancelarii Magistratu.

Osobiste.

(k) Wojewoda łódzki A. Kamiński wyjechał na kilka dni w interesach służbowych, zastępuje go dr. P. Garapich, nacelnik departamentu przydziałnego.

Pomoc dla dzieci.

Zawiązał się komitet w celu przyjęcia i poinformowania mającej przybyć do Łodzi delegatki rządu amerykańskiego w sprawie organizacji pomocy dla dzieci.

W skład komitetu wchodzi, pani generałowa Olszewska, p. Greenwodowa, p. Ładzina, pan prezydent miasta Rzewski, ks. Tymieniecki, delegat ministerstwa pracy i opieki społecznej p. Lewandowski, ławnik Magistratu p. Maciński, delegat R. G. O. p. Chwalbiński, pastor Angerstein oraz p. Jarociński.

Ze spraw walutowych.

(r) Przyjęta onegdaj przez Sejm ustawa, na podstawie której rubel przestaje być prawnym środkiem płatniczym w granicach Rzeczypospolitej, czyni z rubla dewizę zagraniczną, której kurs zależy od wahań giełdowych.

Dzisiejszy wygłoszony kurs rubla nie jest usprawiedliwiony jego siłą nabywczą poza granicami Polski, to też ze względu na to, że w posiadaniu mieszkańców Polski znajdują się wielkie masy rubli, zachodzi obawa, że nagła ich podaż w terminie późniejszym, gdy uwidoczni się niemożność ich realizacji w tak wielkich rozmiarach może spowodować wielkie straty posiadaczy tych rubli.

Min. Skarbu ma możliwość wykorzystania tych rubli w pewnej ilości na Rynkach zagranicznych, dlatego też chcą ochronić ludność przed przyszłymi wahaniami spekulacyjnymi. Min. skarbu wydało rozporządzenie, dopuszczające przez pewien czas, aż do odwołania, przyjmowania rubli tak zwanych carskich w odcinkach po 100 i

500 przy wpłatach na pożyczki państwowe po kursie 216 za 100 rb. (PAT)

„Rozawili” Niemieców w Łodzi.

Przybywa do Łodzi z ramienia warmińskiego komitetu plebiscytowego delegacja niezależnych socjalistów niemieckich. Delegacja ta wobec oszczerczej kampanji prasy niemieckiej, skierowanej przeciw Polsce, ma na celu dokładne zaznajomienie się ze stosunkami panującymi w kraju.

Miejski podatek od dochodu za rok 1918.

Miejski Urząd Sekwestracynny wkrótce rozpoczyna przymusowe ściąganie podatku od dochodu za rok 1918. W celu zaoszczędzenia kosztów sekwestracynnych zaleca się płatnikom natychmiastowe uiszczenie tegoż podatku w Miejskiej Kasie Podatkowej, Plac Wolności Nr 14, okienko Nr 14.

W sprawie szkół niemieckich powszechnych.

(k) Rada Szkolna Okręgowa zarządziła składanie deklaracji od osób, które życzyły sobie będą, aby dzieci ich uczęszczały nadal do szkół powszechnych z językiem niemieckim nauczania. Dla ułatwienia składania deklaracji rada szkolna wydeleguje do każdej ze szkół swego przedstawiciela, w obecności którego zainteresowani będą mogli złożyć wspomniane deklaracje.

O dniu bytności członków Rady Szkolnej w szkołach zostaną powiadomieni kierownicy tychże i w odpowiedni sposób zawiadomią o tem rodziców lub opiekunów dzieci.

Zmiany w urzędach miejskich.

(r) Na miejsce ustępującego ze stanowiska dyrektora Komitetu Rozdziału chleba i maki — p. Z. Lubieńskiego Magistrat powołał kierownika biura urzędów mieszkaniowego — p. Seweryna Pfeiffra, po którym stanowisko kierownika biura objął dotychczasowy pracownik biura centralnego Magistratu — p. Hilaryusz Illinicz-Zeydel.

Otwarcie szkoły fryzjerskiej.

(k) W lokalu przy ul. Sienkiewicza Nr 15, otwarta została przy ceniu fryzjerów specjalna szkoła, mająca na celu wykwalifikowanie kandydatów w rzemieśle fryzjerskim, zwłaszcza w perukarstwie. Z okazji poświęcenia szkoły zebrani na tej uroczystości fryzjerzy złożyli 1500 mc. na plebiscyty.

Echo obchodu 3-go maja.

W celu uczczenia 129 rocznicy Konstytucji 3-go Maja niżej wyszczególnione firmy wpłaciły w tymże dniu do Banku Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijań w Łodzi, na rachunek Komitetu Plebiscytowego Okręgowego:

Edward Weigt i S-ka Mk. 5000, Ryszard Pfeiffer Mk. 500, Edmund Bogdanowski Mk. 1000, Kazimierz Rozak Mk. 500, Dr. Tadeusz Mogilnicki Mk. 200 razem Mk. 11700.

Należy przypuszczać, że dobry czyn powyższych firm zachęci innych do powiększenia środków plebiscytowych.

Ukaranie Ratnera.

Rozprawy sądowe w sprawie Ratnera i innych, trwające 5 dni ukończyły się 4 maja. Sąd w komplecie sędziego Kempnera (przewodniczącego) i ławników Klukmaszewskiego i Kajzerbrechta, ogłosił o g. 3 wyrok, mocą którego Ratner skazany na 3 lata domu poprawczego, Kelle i J. na 4 miesiące więzienia i Tulke 6 miesięcy więzienia. Pozostali zaś pod sąd Lipsman, Oser Silberberg uniewinnieni.

Akcja cywilna została oddalona. Jak się dowiadujemy, Ratner zakłada apelację do sądu apelacyjnego w Warszawie.

Kto pędzi potajemnie wódkę.

W mieszkaniu Lipmana Fajwla Jakubowicza i Jotki Milewskiej przy ul. Piotrkowskiej 26 wykryto potajemną gorzelnię w pełnym ruchu. Zatrzymani zostali Stefan Hofman (zam. przy ul. Szwercowej 13), Jotka Milewska, Cuzana Łaja Machorowska (zam. przy ul. Głównej 42). Główni winowajcy Towja i Lipman Fajwel Jakubowiczowie skryli się. Gorzelnię opieczątowano.

Sąd pokoju w Zgierzu.

(k) Projekt skasowania sądu pokoju na Bałutach i w Nakielnicy wkrótce będzie zrealizowany. Na miejsce tych sądów utworzony będzie sąd pokoju w Zgierzu, który obejmować będzie m. Zgierz i 4 gminy. Wobec tego odda miasto Zgierz od sądu pokoju V-go rewiru.

Wiadomości bieżące.

Kalendarzyk.

5 Środa	Dziś Piusa	
	Jutro Jana	
	Wschód słońca,	4 m. 24
	Zachód	7 m. 31
	Wschód księżyca	41 m. 03
	Zachód	5 m. 41

Zatarg o muzykantów w kinach.

Onegdaj u p. Inspektora pracy odbyła się konferencja przedstawicieli Zw. Zaw. Muzyków z właścicielami kinematograficznymi. Po dość obszernej dyskusji do porozumienia natury ekonomicznej mogłoby być dojść, właściciele kinematografów bowiem na wystawione żądania z małymi poprawkami się godzili. Jedyne nie mogli dojść do porozumienia z przedstawicielami „litwakami” którzy uroili sobie, że w kinematografach musi publiczność słuchać dźwięku trąb i bębnow i dlatego należy powiększyć wszędzie odpowiednio orkiestry. Dlatego też strajkują i rządzą się w związku muzyków, innymi do strajku wzywają.

Właściciele kin oczywiście dla fan-tazji litwaków orkiestr powiększać nie chcą — więc pertraktacje się rozbiły. Litwacy tu bowiem tylko bródzą i terrorem nie pozwalają muzykom — którzy otrzymali żądane podwyżki — przystąpić do pracy.

Polski Zw. Zaw. pracowników teatrów inych nadesłał do Zw. Zaw. Muzyków łódzkich następujący list:

Szanowni obywatele! Na list wasz z dnia 29 kwietnia r. b., wzywający nas do opuszczenia stanowisk, zajmowanych przez nas w kinematografach, dla poparcia waszego strajku, jak mówicie „ekonomicznego”, odpowiadamy, że nie możemy tego uczynić, gdyż biorąc pod uwagę orolną drożyznę nie mamy prawa wprowadzać naszych członków w nędzę i narażać ich razem z dziećmi na niedostatek dlatego jedynie, że byliście łaskawi nas zawiadomić latownie po wybuchu strajku, bez żadnych przedtem narad.

Tymbardziej, że nie znamy nawet wysokości waszych żądań ekonomicznych. Po zbadaniu przez nas powyższych spraw u źródła możemy nadmienić, że wszyscy prze si. biorcy kinematografów na żądania wasze natury ekonomicznej są zgodni, a dla waszych celów osobistych lub uroci strajkować nie myślimy.

Z poważaniem za Zarząd P. Z. Z. P. T. Bednarczyk.

Z Sejmu.

WARSAWA, 4 maja. (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu po odczytaniu interpelacji, zabral głos marszałek, w te słowa przemawiając m. in.

„Wczorajsza rocznica promiennego aktu, który Polska obchyla się ku upadkowi, przetrwała, jako testament następnym pokoleniom, zbłęga się chwila, w której sprawdzi się wizja Mickiewicza wska, chwila, gdy orły nasze ze lotem błyskawicy spoczną na dawnej Chrobrego granicy. Orły nasze nie są dziś ludności, zamieszkującej Wołyn, Podole i Kłowszczyznę, porządek i wolność, noszą błogosławieństwo pokoju, noszą tej ludności możliwość spokojnej pracy i pewność, że nikt jej owoców nie zagrobi.

Jeśli z powodu postępów wojsk naszych posiadają nas o zaborczość, to zaprawdę możemy, że nie mielibyśmy suwienienia poświęcić krew chociażby jednego żołnierza polskiego na to, aby się mieszać do wewnętrznych stosunków sąsiedzkich lub, aby gwałtem przyłączyć do Rzeczypospolitej polskiej choćby jeden powiat, którego ludność w swej większości należy do Niej nie chce. Prowadząc narzuconą nam wojnę, walczymy w pierwszym rzędzie o to, aby nadal nie ciążyła nad nami ciężka zmora nowej wojny. Zmora paraliżująca naszą pracę. Winniśmy się zatem starać o takie strategiczne granice, któreby nową wojnę robiły nieprawdopodobną. Ponadto nie wolno nam zapominać, że na zachodnim brzegu Dniepru mieszka półtamtam; ponowa tubylcza ludność polska, przedstawiająca ogromny kapitał pracy, mienia i inteligencji. Po doświadczeniach ostatnich 2 lat nie mamy prawa pozostawić rodaków naszych na pastwie rządów bolszewickich.

Sejm nasz jest bezpośrednim prawie następcą Wielkiego Sejmu. Ma te same zadania, choć dzięki szczęśliwemu losowi, nie tak wielkie trudności. I nasz Sejm ma powołanie do wypracowania konstytucji, która na wiele pokoleń ma być podstawą naszego bytu państwowego. Ogromne zadanie wymaga od naszego Sejmu niebywalej w dziejach parlamentu pracowitości, ale w tej pracowitości w naszych warunkach kraj również domagać się może. Obok trockiej konstytucji naszej, nie zapo-

mniejszy jednak i o nauce, jaką nam dała historia Sejmu czteroletniego.

Przedewszystkiem Sejm nasz winien postarać się o to, aby państwo polskie poza składami produktywnymi, nie wydało ani grosza więcej, niżli mieć będzie dochodów. Uregulowanie naszej skarbowości pozornie wydaje się niemożliwym, wobec faktu naszej waluty, ale przejściowy ten spadek waluty może się st. c. błogosławieństwem dla kraju, jeśli wszyscy solidarnie postaramy się o spotęgowanie pracy, a tem samem o podwyższenie produkcji.

Na wniosek Marszałka Sejmu wysłał do Naczelnika Państwa depezę następującą:

„Wieżę o świetnym zwycięstwie, jakie odnosi żołnierz polski pod Twojem Naczelniku dowództwem napawa radosną dumą cały naród polski. Za ten znoyny i krwawy bohaterski trud Wasz, który zbliża nas do upagnionego pokoju i kładzie nowo podwaliny pod potęgę państwa polskiego Sejm w imieniu wdzięcznej Ojczyzny się Tobie, Wodzu Naczelnym i bohaterskiej armji serdeczną podziękuje.

Posłowie wysłuchali przemówienia marszałka stojąc, w końcu rozległy się oklaski i okrzyki „Niech żyje Piłsudski! „Niech żyje armja!”.

Po przystąpieniu do porządku dziennego, zabiera głos p. Rudziński (Wywołanie) prosi o udzielenie mu głosu celem złożenia deklaracji w sprawie prac komisji konstytucyjnej.

Irba jednak wniosek p. Rudzińskiego odrzuciła.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji prawniczej w sprawie przywrócenia praw obywatelom Rzeczypospolitej skarzanym za przestępstwa polityczne przez rządy państw zaborczych.

Pos. Pułak (PPS) podkreśla wielkie znaczenie przedłożonej ustawy. Przywraca

ona bowiem prawa, zwłaszcza majątkowe osobom, którym zostały odjęte za przestępstwa naruszające obowiązki stanu wojskowego, za czyny popełnione z pobudek politycznych a skierowane przeciw państwu zaborczym.

Komisja wznosi dwie rezolucje, z których pierwsza wzywa rząd do zabezpieczenia losów niezamożnych byłych skazanych politycznych, którzy podczas odbywania kasy stracili zdrowie lub zdolność do pracy. Rząd winien rozłożyć opiekę również i nad dziećmi po byłych skazanych politycznych. Druga rezolucja wyraża cześć Sejmowi, uczestnikom walk o niepodległość 31, 48 i 63 r. Stwierdza, że wszystkie konfiskaty były aktem gwałtu i wzywa rząd do wyrównania krzywd.

Pierwszą rezolucję przyjęto bez rozprawy, drugą rezolucję z małą poprawką.

W dalszym ciągu posiedzenia rozpoczęły się obrady nad serwitutami. Po przemówieniach przedstawicieli chłopów i obszarników, dalszą dyskusję odroczone na następne posiedzenie, podobnie jak i dyskusję o kasach chorych.

W końcu posiedzenia zgłoszono wniosek nagły w sprawie plebiscytu na Górnym Śląsku.

Przeszła następująca rezolucja:

„Ludności polskiej Górnego Śląska a szczególnie robotnikom polskim wyraża Sejm ustawodawczy Rzeczypospolitej polskiej za. tak patriotyczną postawę i za tak wyrażnie okazane dla macierzy przywiązanie — pełne uznanie i wzywa ich ażeby na obecnym stanowisku wytrwali aż do skutecznego złączenia tej ziemi z Rzeczypospolitą, wysuniętymi przed ludność śląską żądaniemi Sejmu się solidaryzując i wzywa rząd, ażeby w drodze dyplomatycznej zadasia ludności polskiej Górnego Śląska poparcie”.

Następne posiedzenie w piątek.

Szlakiem nowych zwycięstw na Ukrainie.

Roznikat Sztabu Generalnego

z dnia 4 maja.

WARSAWA, 4 maja. (PAT) W dniu wczorajszym, oprócz lokalnych starć, nie zaszło nic znaczącego. Nasza akcja na Ukrainie postępuje w dalszym ciągu pomysłnie.

Na odcinku Dźwiny utarczki wywiadowczych oddziałów. Na reszcie frontu sytuacja nie zmieniła.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego

Kullński, pułkownik.

Echa ofensywy naszej we Francji.

PARYZ, 4 maja. (PAT) Radjo. „Petit Parisien” podaje następujące szczegóły, dotyczące ostatniej ofensywy polskiej. A maja polska armja Piłsudskiego stoi przed bramami Kijowa. Jest to następstwem

zerwania układów pokojowych, wszczętych w połowie marca, a zerwany przez rząd moskiewski przez nieprzyjęcie Borysowa, jako miejsca rokowań pokojowych.

Marszałek Piłsudski zobowiązał się opuścić z wojskiem swem Ukrainę, skoro tylko siły zbrojne republiki białoruskiej będą wystarczające, aby bronić jej niepodległości. Skutkiem tej ofensywy jest zupełne wyzwolenie Ukrainy z pod jarzma moskiewskiego. Zwolnienie to będzie miało bardzo poważne skutki dla wschodniej Europy.

Echa ofensywy naszej w Anliji.

WIEDEN, 4 maja (PAT) Radjo. W. B. K. donosi z Londynu: „Times” przypisuje ostatniej polskiej ofensywie wielkie znaczenie mówiąc, iż wpłynie ona na całe położenie w Europie wschodniej.

Wielkie zwycięstwo wyborcze Nar. Str. Reb. na Pomorzu.

POZNAN, 4 maja (PAT) „Kurier Poznański” donosi z Gądziądza pod datą 3 maja: W okręgu drugim nalicozono do godz. 4 i pół rano następujące rezultaty: Ogółem oddano 71122 głosy, z tego 49100 polskich i 22022 niemieckich głosów. Lista Nr. 1 NSR otrzymała 33000 lista nr. 2 związek ludu niemieckiego 16000. Lista nr. 3 związek ludowy narodowy 1000. Lista Nr. 4 Niemiecka partja demokratyczna

socjaldemokratyczna i centrowa 6000. Lista Nr. 5 Polska stronnictwo ludowe na Pomorzu 752. Lista Nr. 6 PPS 650. Lista Nr. 7 stronnictwo chrześ. ludowe Kulerkiego 1800. Lista Nr. 8 stronnictwo mieszczańskie 2800. Lista Nr. 10 Narodowe stronnictwo robotnicze kierunku katolickiego 200. Brak jeszcze rezultatu z kilku powiatów.

Trocki zapowiada walkę na śmierć i życie.

WIEDEN 4 maja (PAT). Wied. BAK. donosi z Moskwy. Trocki oświadcza w „Izwestjach”, iż obecnie musi się rozpocząć nieublagana walka przeciw Polsce, która to walka ureguluje definitywnie losy obu państw, bo zaniępokojenie, zdaniem Trockiego, nie ma powodów. Stwierdza on, że jest ubolewania godne, że armje pracy będą musiały być zamienione na armje walczące.

Obligacje pożyczki państwowej.

WARSAWA 4 maja. (PAT). — Min. skarbu wniosło do Rady ministrów

projekt ustawy przyznającej obligacjom rozpisanej obecnie pożyczki długoterminowej uwolnienie od przyszłej jednorazowej daniny majątkowej. Przeprowadzić tę daninę będzie musiało państwo polskie dla uporządkowania swoich finansów jak to robią inne państwa.

W Zagłębiu Ruhr znów zamęt.

NAUEN 3 maja. (PAT) Radjo. Położenie w rejonie Ruhr obserwowane jest przez ogół obywatelski z rosnącym niepokojem. Czerwona gwardja zamierza, zdaniem prasy niemieckiej, w najbliższym czasie wywołać powstanie. Poszczególne kopalnie zażądały odpowiedniej ochrony.

Mobilizacja sił.

NAUEN 3 maja. (PAT). — Radjo. Do Düsseldorfu powrócił pułk Reichswehru i oddział policji państwowej ze względu na zaostrożone stosunki w powiecie düsseldorfskim i okolicy.

Kapitał już nie czuje strachu..

LONDYN, 4 maja (PAT). Havis. Wyjechała do Niemiec delegacja bankierów angielskich w celu zbadania stanu przemysłu i handlu, a to w związku z projektem emitowania pod egidą Ligi narodów bonów międzynarodowych mających podnieść kredyt europejski.

„Rząd Międzynarodowy”.

PARYZ, 4 maja (PAT). Havis. Według depezy otrzymanej z Londynu przez „Temps” w kołach Rady Najwyższej panuje przekonanie, że nie byłoby niemożliwym przekształcenie jej na organ rządu międzynarodowego. Przewidywana jest dopuszczenie przedstawicieli Niemiec jako członków Rady, to samo mogłoby być wcześniej czy później zastosowane do przedstawicieli Rosji. W ten sposób powstałby przy Lidze narodów organ rządu międzynarodowego utworzony z przydentów ministrów wszystkich państw.

Strajk kolejowy we Francji.

LJON 3 maja. (PAT) Radjo. Strajk kolejowy we Francji jest na ukończoniu. Ruch handlowy w okolicach Paryża jest normalny. Jest prawdopodobnem, że strajk został nakazany przez ogólny Związek pracy, który w ten sposób chciał przyjąć z pomocą strajkującym górnikom. Górnicy z okolic Loary postanowili powrócić do pracy. Rząd przedsięwziął wszystkie kroki, aby przeciwdziałać obecnemu kryzysowi.

Przed 3 miesiącami posiadaly koleje żelazne w rezerwie 185,000 ton węgla, co wystarczyloby na 6 dni, aby ruch handlowy podtrzymać a obecnie zaś posiadają w zapasie 535,000 ton co wystarczy na 17 do 25 dni. Tow. gazowe posiada 50,000 ton w rezerwie, co wystarczy na 13 dni. Wreszcie w portach znajduje się 320,000 ton.

Wobec tego stanu rzeczy sytuacja węglowa nie przedstawia się groźnie.

Aresztowanie bolszewika we Francji.

PARYZ, 4 maja (PAT). Havis. W dniu 1 maja aresztowano tu redaktora dziennika bolszewickiego „Zycie robotnicze” Monafia pod zarzutem zamachu przeciwko bezpieczeństwu wewnętrznemu.

Strajk kelnerów w Krakowie.

KRAKOW 3 maja. (PAT). — Strajk kelnerów kawiarnianych, który wybuchł w sobotę, doprowadził w niedzielę w kilku kawiarniach do wykroczeń ze strony strajkujących, tak że kilka kawiarni musiano zamknąć. Dzisiaj strajk trwał w dalszym ciągu. Publiczność obsługiwała się sama.

Powodem strajku jest żądanie kelnerów wypłacenia im 15 proc. z obrotu zamiast dotychczasowych 10 proc.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Wskutek zamieszczonego artykułu w dzienniku „Praca” z dnia 28 kwietnia r. b. za N 115, pod tytułem „Strajk w Elektrowni”, poczyniono zarzuty Policji, jaoby podczas utrzymywania porządku w Elektrowni, postępowała brutalnie i nieta townie, upraszam o łaskawe umieszczenie następującego wyjaśnienia:

Kiedy zawiadomiono Policję o wybuchu strajku, otrzymałem rozkaz udania się z oddziałem w celu utrzymania porządku i spokoju publicznego, oraz uchronienia majątku Elektrowni od ewentualnego uszkodzenia przez strajkujących. W tym celu rozstawiam szeregowców policji w odpowiednich miejscach, aby na terytorjum Elektrowni nie gromadzili się robotnicy. Wówczas stanąłem przy wejściu i zwróciłem się do robotników ze słowami: „którzy chcą pracować, proszę pozostać, natomiast ci, którzy chcą strajkować mogą wyjść!” W tych słowach moich, nikt

nie mógł dopatrzeć się brutalnego i niefaktownego oszczerstwa. W lwówkim czasie ostatni robotnicy dobrowolnie i z zupełnym spokojem rozeszli się. A teraz, sprawy podobne, które rano są zgodne z rzeczywistością, uwalniają od i honorowi Polaków.

Łączą wyrazy szacunku i poważania

Stefan Pichna, podkom.

Komendant Szkoły Policyjnej przy Komendzie na m. Łódź.

Potęga ciemnoty.

Lwów w ubiegłą niedzielę miał sposobność oglądania niezwykle, jak na wielkie miasto, lwowska. Już w sobotę pojawiły się na marach targowcu obwieszenia, nawiązujące, że na tydzień cmentarza lwowskim odbędą się dwa dwójki alerot, w celu zwalczania zarazy tyfusu plamistego (1)

Nadzwyczajna pogoda i niezwykle zjawisko, którego świadkiem można było

być na cmentarzu, ścisła rzeczywistość niezmiernie uszy na Janowskie.

O miejsca w lwówku starano wprost heroiczne boje, z narażeniem życia i zdrowia, a setki gości lwowskich przebywało drogę naokoło miasta, aby się dostać na miejsca ceremonii. Przestęp przed cmentarzem zamieniła się w jakieś targowisko, gdzie też wędzili handlarze sprzedający lemoniady, czerpane niekiedy wprost z wielkiego baniaka, czekoladę, papierosy, obywatelki i tona tego rodzaju smakołyki.

Siab, oznaczony na g. 4, odbył się dopiero o godz. 6, bo rabini postępowy dr. Gutman, odmówił udzielenia ślubu ze względu na różne zasadniczych, jak praktycznych. Fasadykom pospieszył w sukurs „reba” z Pomorza, który połączył młodą parę węzłem małżeńskim.

Strata ludzi podczas wojny.

Europa od r. 1914 do połowy 1919 straciła przeszło 36 milionów ludzi. Całkowita liczba ludności Europy do końca

1913 do połowy 1919 spadła z 401 milionów na 389, a to 187 milionów płci męskiej a 202 płci żeńskiej. Prawie 10 milj. ludzi padło na polu walk. Na 1000 osób płci męskiej przypada teraz 1080 kobiet, zamiast 1026.

Odpowiedzi Redakcji.

Rob. Pyżem. Zelaznego. Zarzuty Waaze są niesłuszne, gdyż wszelki materiał, który otrzymała redakcja — jest umieszczony. Co do zwłoki wszakże to, rzeczywistość, zdarza się, iż z powodu trudności technicznych, niezrozumiałych dla ludzi, stojących dalej od dzisiejszych warunków pracy dziennikarskiej — zachodzi konieczność czasami odłożenia materiału do dnia następnego. Na przyszłość jednak w stosunku do Was postaramy się tego unikać.

Inteligencja pracujący: Bierz przyskład z robotników. Organizuj się w związkach zawodowe i żądaj - solidarnie lepszych warunków pracy! Twórz kooperatywy i nie pozwól się okradać paskarzom!

Robotnicy, popierajcie swoje pismo „Praca”

Proletariusze polscy! Piszcie do „Pracy” o swoich sprawach i bolączkach!!!

Redaktor naczelny Stanisław Lenartowicz

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Drukarnia Akcydensowa
 ŁÓDŹ, Przejazd 8. **„PRACA”** ŁÓDŹ, Przejazd 8.
 PRZYJMUJE OBSTALUNKI NA ROBOTY DRUKARSKIE
 n. p. RACHUNKI, BLANKIETY, CYRKULARZE, KWITARJUSZE, KLEPSYDRI, BILETY WIZYTOWE, AFISZE, PROGRAMY i t. p.
 DLA STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI ROBOTNICZYCH ZNACZNE USTĘPSTWO.

„Kolonje robotnicze”
 broszurka napisana przez inż. Roszkowskiego odbitka ze „Sprawy Robotniczej” wyszła nakładem Spółki wydawniczej „POCHODNIA” i jest do nabycia w Sekretarjacie N. Z. R. (Piotrkowska Nr. 91) oraz we wszystkich księgarniach.

Ogłoszenia drobne.
A.A.A.A. Najtańsze źródło. Tenieć ni wazędzie, bo w mieszkanie prywatnym, reszki i od szteki na mekkie ubrania fabryki Leonarda i lanych. Szewcety, korty, welna na damskie kostjmy, sędniczki i bluzki, etamina biała, kolerowa, batysty. Białe towary płócienna na wsypy, pościel, szrówka, lastyng, cangi, granatowe płótno oraz inne. Kilińskiego 40 m. 10 II piętro front z prawa. Ważne dla kooperatywy i spółek. 1128-10
A.A. Kupuję meble, pianina, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, piasek, najtańcej. Wólczańska 43 (róg Renevka) m. 4. 1161-13
Abraham Borowski zagubił kieszonkę wojskową, wydaną w P. K. U. Średnia 17. 1 65-3
Ber Amelja zagubiła legitymację chlebową, wydaną na sześć osób. 1284-1
Chrzyszcz Józefa zagubiła legitymację chlebową, wydaną na jedną osobę. 1282-1
Freblana poszukuje posady na wyjazd. Oferty w administracji „Praca” pod „Freblanka”.
Glazer Julius zagubił legitymację chlebową, wydana na dziewięć osób. 1297-1
Kutasiński Apollinary zagubił paszport polski, wydany w gminie Budziszewice, pow. Rawski. 1298-6
Lerch Marjanna zagubiła legitymację chlebową, wydaną na pięć osób. 1295-1
Motyl energiczny człowiek, który niekiedy przed bolszewikami, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia rządowego lub prywatnego, może być i w fabryce. Oferty składać w administracji „Praca” pod „Handlowiec” B. J. 1270-2
Macharska Lucyna zagubiła matrykulę, wydaną w gimnazjum M. Pruszyńskiej. 1288-1
Pietraszek Antonina zagubiła legitymację chlebową, wydana na sześć osób. 1294-1
Przedam pito wicenne, zakletona, marynarkę, walizkę Kilińskiego 86-30. 1299-3
Walec Izrael zagubił paszport rzyjski, wydany w Kielce, Ziobarska 80. 1 96-3
Zawadzka Stefania zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, Andrzejka 49. 1281-3
Zagubiono paszport niemiecki i matrykulę z ewang. seminarjum neuczyelskiego na imię Glaser Reinhold, wydane w Łodzi. 1197-1

Dr. Fr. Koziółkiewicz
 Dzielna Nr. 40.
 Od 3-go maja wznowił przyjęcia chorych, jak przed wojną: rano od 10-jej i po południu od 3 do 5 i pół punktualnie.

Piegi i przyszele!
 usuwa radykalnie
 Krem „EROS”
 do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach

Potrzebni chłopcy
 do roznoszenia gazet, zgłaszać się z kaucją do administracji „Praca”.

OGŁOSZENIE.
 Niniejszym podaje się do wiadomości, że w miejskim Zakładzie Odwierzbiającym wakuje posada lekarza-kierownika tego zakładu.
 Reflektanci zechcą nadsyłać swe oferty do dnia 15-go maja r. b. na imię Przewodniczącego Wydziału Zdrowotności Publicznej, Plac Wolności Nr. 1, pokój 11.
MAGISTRAT.

Kupuję
 różne blaszane pudełka oraz odpadki miedzi, mosiądzu, ołowiu, druty miedziane, i różne żyrandole.
BIURO TECHNICZNE
 Wł. Kruk, Przejazd 14. 743-15

Data 3 maja b. m. o godz. 3-jej po południu w lokalu Pol. Zw. Zaw. przy ul. Głównej Nr. 31 odbędzie się **Nadzwyczajne Zebranie szowców i kamaszników.**
 O liczne przybycie uprasza
 1831-3 **ZARZĄD.**

OGŁOSZENIE.
 Niniejszym podaje się do wiadomości, że w Wydziale Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi wakuje posada lekarza-referenta do spraw sanitarnych.
 Warunki zajęcia do 5-ciu godzin dziennie, pensja od mk. 3.000 wwyż miesięcznie.
 Reflektanci zechcą nadsyłać swe oferty na imię Przewodniczącego Wydziału Zdrowotności Publicznej, Łódź, Plac Wolności Nr. 1 do 15 maja 1920 r.
Magistrat.

Czy chcecie powiększyć naszą Ojczyznę?
 Zdobyć dla niej drogę do morza?
 Czy chcecie wyrwać z pod jarzma Krzyżaków i przyłączyć do Polski piękny kraj mazurski, mierzący 11,000 km.², wraz z jego pół miljonem polskiego ludu, z 18 miastami, 1800 wioskami i z 83000 rybnymi jezior?
 Złóżcie więc na ten cel w administracji naszego pisma, lub prześlijcie do Mazurskiego Komitetu Plebiscytowego w Warszawie (ul. Czackiego 25). **choćby i markę.**
 Spełnijcie Wasz obowiązek wobec Ojczyzny!

Za ZĘBY sztuczne
 stare także złote zęby
PŁACI NAJWYŻSZE CENY
 Wajland, Piotrkowska 107
 lewa oficyna.

SKUPOJĘ stare futra, mufki, kołnierze i wszelkiego rodzaju skórki płacę ceny najwyższe.
A. MAWISZEWSKI, Piotrkowska 93.